

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünnepnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szama 4 fillér,
Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva.
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
ldéssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

Oszoljon szét!

A mai kormány jelszava ez, mely mahónap szálló igévé változik a nép ajkán. Szomorú időkből keletkezik ez a szó, de mosolyt derít az ajkakra, mert ez a megvadult hatalom örültségi tünete volt, ma is az az esztelen kapcsolást jellemzi, melylyel a nemzet meg szeretné akadályozni jogaiért való küzdelmében.

A szabadságharc utáni kényuralom idejében hangzottak a császári pribékek ajkain e szavak, éktelen német nyelven.

Ezt mondja ma Kristóf is, bebonyolítva, hogy a jelen kor is olyan, mint az akkori volt, s ő, meg a hozzá hasonló politikai kerítők, bérencék is éppen olyan lelketelenekek s árulók, mint voltak annak a másik korszaknak nyomorult hatalmi lakájai.

A ötvenes évek abszolutizmusában szólította meg így a kakastollas zsendár a magyart: *Oszoljon szét.* Tán nem is nyelvtani botlásból, de őszintén szívből is kívánták, hogy *egyenként* is „oszoljon széjjel” a magyar polgár.

Kristóf egy belügyvezetői rendeletben is ezt követeli. Megtiltja a gyülekezési jogot. Ezentul már nem szabad sem szabad tereken, sem földél alatt oly tanácskozássra gyülekezni, melyet a „közügyek megvitatása” céljából tartanak.

Megszüntette tehát Kristóf a közügyeket is. Egy tollvonással. Ezentul már nem lesz gondja a nemzetnek semmire, ami közügy. Visseli azokat a gondokat maga Kristóf, az ő kibérelt, tág lelkiismeretén. A történelem még nem ismeri ily önfeláldozó férfit. Betör a magánlakásba is, hogy megkímélje nemzetének fiait a közügyek feletti gondoskodásban. Atyai jó szíve van Kristófnak. Nemes szív dobog a keble alatt, amit azonban nem méltányol kellőképp mégsem a haza. De Kristóf nem utazik a méltánylásra. Önzően önzetlen. Feláldozza éjjelét, nappalát a nemzet boldogítására. Ebben fő az agya mindig.

Amint halljuk, rendeletet bocsajtott ki, melyben megparancsolja, hogy a kávéházakban oly asztalokat használjanak ezentul, mely mellé csak egy ember ülhet. A pincéreknek nem szabad közel állani a vendégekhez s annál inkább nem szabad sugva megkérdezni, hogy mi tetszenék neki: pikkoló-e, vagy kapuciner? Az éttermekben még szigorubb az eljárás. Föltétlenül lefogják azt az éhes atyafit, aki *generálsaft*-ot mer

kivánni. Mert ez bizonyára nem jelent mást, minthogy egy velőtlen német generális véreből akar a barbár magyar gabelfüstökre valót kanalizni. A militarizmus elleni lázítás van e szóban mindenáron, melyért statárius esetén főbe is lőnék a generálsaftra éhes polgárt.

Az utcán tilos lesz három embernek egymás mellett haladni. A rendőrség rögtön közbe lép ily vakmerőség esetén. Családostul nem lehet majd az utcára menni. Színházakban hatályon kívül helyezik a páholyrendszert, mert azok is kiválóan alkalmas helyek a politikai komplotok nyélbeütésére.

Az államrendőrség detektiv-kar máris tombol a bűnesetek tömeges leleplezésében. Egy kiválóan ügyes detektiv például a következőképen bizonyította rá egy csomó urra, hogy a tilalom ellenére is gyülekezni mertek. Az utcán haladtában egy fényképészeti kirakatban megpillantott egy képet, melyen vagy nyolctiz fiatalember volt lefotografálva. Tudakozódás után kiderült, hogy a képet a belügyéri rendelet kibocsátása után készítették. A kihágás tehát, melyet a tiltott gyülekezés képezett, kétségtelen volt. Az egész társaságot még azon nap letartóztatták.

Számos hasonló eset híret is vettük még, mik egytől-egyig a mellett tanuskodnak, hogy a Kristóf-féle rendeletnek előbb-utóbb meg kell teremtenie a nemzet nyugalomát. Mélabús, szótlan alakok járnak-kelenek majd az utcákon s a rendőrök még arra is vigyáznak fognak, hogy hazafias sóhajok se merjenek feltörni a keblekből, mert azok is a hatalom ellen izgatnak.

Két nap óta tehát tilos hármával együtt lenni a magyar korona országában. A tilalmat legelőször pedig egy igazán ártatlan anya szegte meg, ki nem értesülve a belügyvezetői tilalomról, ikreket szült.

Szerencsétlen anya, de még szerencsétlenebb ikrek, kik már az életük legelső pillanatában kihágást követtek el!

A választási reform a szövetségeseknél. A hármasszövetség két idegen hatalma még mindig kinlódik a választói jog reformjával. Ausztria is, Poroszország is nyakig ül most a nagy reformakcióban. Mindkettő általánossá igyekszik tenni ez alkotmányos jogot. Bécsben, mint ismeretes, a hét végén fejezték be a javaslat alaptárgyalását s a képviselőház többsége speciális bizottsághoz utasította azt. Az osztrák kormány az a szándéka, hogy a mandátumok számát 23-al fölemeli, amiből 10-10 esnek a németekre és lengyelekre, kettő a cseh agráriusokra s egy az ola-

szokra. Így szeretnék Gautschék a pártok kompromisszumát elősegíteni s a javaslat sorsát biztosítani. De célt érni aligha fognak, mert a versenyző pártok elégtelensége sokkal nagyobb, sem hogy apró engedményekkel lecsillapítható volna. A vihar már a bizottságban kitörhet s a ház plenumának alig lesz módja benne érdemlegesen dönteni, mert akkor feloszlatták a birodalmi tanácsot. Berlinben a reform simán esett át az első tárgyaláson. A javaslat egy 12 tagu bizottságnak adatott ki véleményezésére.

Le case operaie.

E' consolante assai il vedere tante persone preoccuparsi della triste condizione dei nostri operai, specie quelli che hanno una professione, un mestiere, un lavoro, fra i meno retribuiti, per ciò che riguarda l'alloggio. A questo essi ora devono sacrificare la miglior parte del loro provvento, e pazienza se cotesto sacrificio assicurasse loro un alloggio anche mediocrementemente salubre, che relativamente, assai relativamente potesse dirsi decente. Ma è invece ben altro. L'alloggio, novantanove su cento, è l'oltraggio maggiore ad ogni legge d'igiene, il più refrattario alla pulizia; senza aria, senza luce. Ma non ripeteremo cosa che ormai tutti sanno, ed a tutti gli uomini a cui non sono indifferenti le sofferenze dei propri simili, sono cagione di dolore. Ed è ben duro per l'operaio dopo il lavoro, per molti aspro e faticosissimo, non avere una stanza un letto, atti a dare riposo, quel sonno sereno e tranquillo ridonante le forze spese durante il giorno.

Non è a dire quindi con quanta soddisfazione e compiacenza tutti i cittadini di cuore, e soprattutto gli operai abbiano accolta la consolante notizia che la Cassa comunale di risparmio abbia presa l'iniziativa per la costruzione di case per gli operai, che uniscano due pregi importantissimi, assolutamente necessari a che questo ottimo provvedimento riesca utile e opportuno il mite prezzo e la salubrità.

A proposito di questa santa iniziativa ci corre l'obbligo, poiché la modesta nostra missione c'impone di additare il buono ed il bello a sprone degl'ignavi, a soddisfazione delle persone per bene, come di segnalare il male, perchè vi sia posto ripare; ci corre l'obbligo diciamo, di spendere due parole in lode del nostro primo e più importante istituto finanziario, che così utile s'è saputo rendere al Comune, e ispirare così sicura e tranquilla fiducia nei cittadini. Sapientemente regolato, esso fu detto da competenti stranieri, istituto modello; sagacemente diretto, esso va glorioso di opere che tornano a grande vantaggio ed agio pei cittadini di bel decoro della città. Mercè sua sorgono belli e grandiosi edifici in ogni rione della città, i quali hanno resa meno penosa la questione degli alloggi.

Ma forse in nessun caso, l'opera sua si manifestò così richiesta dall'urgenza del bisogno, e quindi così opportunamente benefica, co-

me in questa. Questa soprattutto, siamo certi, avrà il plauso e la riconoscenza dei cittadini.

E' bello inoltre constatare che al patrio istituto si sieno unite persone col nobile proposito di facilitare l'impresa, di condurla a più sollecito a più completo compimento. E speriamo che l'opera sarà davvero sollecitamente compiuta e risponderà sotto ogni aspetto allo scopo benefico per cui la si è iniziata.

Senonchè, bisogna confessare che l'impresa è assai difficile e sommamente delicata. Noi teniamo in alto concetto la perspicace previdenza, la pratica conoscenza della bisogna, sia della direzione del patrio istituto, sia degli uomini egregi che gli sono messi al fianco per cooperare con esso a conseguire l'importantissimo intento. Con tutto ciò crediamo opportuno ricordare che, or sono, crediamo, circa due decenni, uomini amanti di Fiume, strenui e operosi propugnatori degl'interessi degli operai hanno preso non pur l'iniziativa, ma hanno studiato un disegno di costruzione delle case operaie, e in parte il disegno fu felicemente realizzato. Ma le loro speranze furono deluse l'opera dovette essere circoscritta in modestissimi limiti, e gli uomini benefici ebbero il dolore che l'opera loro non fosse abbastanza apprezzata da coloro stessi al cui vantaggio era diretta e gli effetti non fossero in proporzione dei non lievi sacrifici. E' opportuno quindi che si studino le cause di quell'insuccesso, e si prenda via forse meno generosa, ma più pratica più in armonia alle nostre condizioni all'umore dei nostri operai.

Ad ogni modo all'opera e sollecitamente. Sarà invidiato e insuperato titolo di benemerenza verso la patria e l'umanità.

A bevándorlási törvény végrehajtása. A gazdasági társadalmi szervezetek sürgetésére megalkotott bevándorlási törvényt nem rég léptette életbe a kormány. Miután a törvény rendelkezései elegendő hatalmat adnak a határrendőrségnek arra, hogy a nem kívánatos bevándorlóknak beözönlését megakadályozza, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület köriratban hívta fel a határszéli megyék gazdáit illetve gazdasági egyesületeit, hogy a bevándorlási törvény végrehajtását ellenőrizzék s amennyiben a határrendőrség nem a törvény intenciói szerint járna el, erre vonatkozó tapasztalataikat közöljék az O. M. G. E.-tel, hogy így módja legyen a bevándorlási törvény megfelelő végrehajtását illetékes helyen szorgalmazni.

Egy igazi próféta.

Bodnár Zsigmond egyetemi tanár „A magyar nemzet politikája” címen 1894-ben egy füzetett adott ki, melyben a 80-90-es évek politikai viszonyaival foglalkozva főképpen, látnoki szemmel, a magyar nemzet közeli politikai jövőjét jósolja meg. A jóslatokat az akkori olvasó kegyes mosolya kísérhette, mert valóban a „jövő század regényét” tárta fel néhány sorban a nemzet elé, mikor hajszálalig megjósolta azt a politikai fordulatot, mely Tisza István alatt beállott

s azt a késhegyig menő küzdelmünket az árulók és a hatalom ellen (tán ezeket egyben lehetett volna árulóknak nevezni) kik s mely ellen harcban áll a nemzet mind e mai napig.

Ide igtatunk néhány sort a jóslatból. A szolgai szabadelvűpárt bukását így jövendőli:

„Nálunk távozott ugyan Tisza Kálmán, de megmaradt a párta, az a rendületlen, de léha érdekközösség, mely nagy nemzeti ideák zászlaja alatt éli világát. Pedig meg kell buknia. Nem tudom elképzelni, hogy mehetnének át nagyobb bomlás nélkül a közeledő ideálistusba. Sokan lesznek, a kik megnevesülnek és megtisztulnak az apróbbak közül; de az elsőrendű realisták, a hatalmas zsebelők, az ügyes cselszövők, a derék konclesók alighanem a sorompón innen maradnak. Nem nyílik ki számukra a menyország kapuja. Akárhánynak megvetéssel említi majd nevét a magyar történetírás s Bokross Elek mellől nem marad el a pajtásoké sem. Ideálista gyermekeik s utódaik szégyenelve hallják apjokat emlegetni; de végre is meg kell békülniök a gondolattal, hogy az ideálistus vég-ső napjaiban nem lehet kikerülni a politikai befolyás becstelenségeit.”

A nemzetiségi kérdéseket érinti e sorok után. A nemzet és a nemzetiségek közt keletkezett egyetértést nem jósolta meg Bodnár Zsigmond, csak mint *szükséget* említi fel ennek létrehozatalát.

Szükségesnek tartotta, hogy „a zugoló munkásosztályt bevigyük a parlamentbe.” Ennek megvalósításához pedig szintén nagyon közel áll a nemzet.

Legérdekesebb a politikai jövendölés az a része, melyben a nagy fordulatok, a függetlenségi párt felvirágzását látja bekövetkezni.

A nemzet politikai felfogásáról írja a következő sorokat:

„Többet ad a nemzeti követelésekre, legtöbbet a gazdasági előnyökre. Lehet, hogy ennek következtében felvirágzik a nemzeti és függetlenségi párt. *Csak hogy nagy bajok lesznek a koronával*; a nemzet azonban a realismus nyomása alatt nem törődik vele s az ideálistus erősebb jelentkezéséig sürgetni fogja követeléseit. Részemről aggodalommal nézek a jövőbe. A mostani oldalminiszternek, gróf Andrassy Gyulának rideg conservatismusa az 1867-iki kiegyezés pontjait illetően, lehetetlen doctrina, mert a realismus nem tudja tisztelni az ideálistus megállapodásait. A központnak tehát engednie kell, a mi nehezen fog menni s hihetőleg nagy miniszter-válságokkal járnak, melyek az egész országot izgalomba fogják tartani. A hanyatló ideálistus botrányos képviselőválasztásainak meg kell szünni s felül kell erkedni a lágy realismus méltányosságának. Azok a gyalázatos visszaélések, melyek minden választás alkalmával erősebben jelentkeztek, nem tarthatnak sokáig, az ideálistus jó részt elsőprí őket, de már most is tetemesen apadniok kell. S ha ily félig-meddig tisztességes képviselőház kerül össze, abban megjelennek a nemzetiségi képviselők is s létre jöhet a méltányos alku nemzetünk és nemzetiségeink között.”

A mint láthatjuk, Bodnár Zsigmond professzor jóslata ugyszólván hajszálíg bevált. A logikus következtetéssel felállított orákulum meggyőző bennünket arról, hogy a szavai igazságában teljesen meg lehetett győződve az író s nem a jóslási mánián alapuló szavak voltak azok.

Arra vagyunk kíváncsiak ezek után, vajjon mit jósol Bodnár Zsigmond a mai politikai viszonyokból következtetve a nemzet legközelebbi évtizedeinek politikai helyzetéről?

A Tengerészeti Akadémia reformjához.

Írta: Rákos Lajos tengerészkapitány.
Messina, március 20.

III.

A „Kadetten Schulschiff“-ek feltételei és főbb szabályzatai, nagyjában az alábbiak:

A folyamodónak nem szabad 18½ év-nél idősebbnek lennie és már a felvétel alkalmával tulajdonába kell lennie az egyéves önkéntesi katonai szolgálat jo-

gosultságáról szóló bizonyítványnak. Kivételek — a kort illetően — csakis magasabb iskolai képzettség alkalmával tehetők. Azon folyamodók, kik már hajóztak, semmiféle kivételes intézkedésre igényt nem tarthatnak.

A felvételt kérelmezőnek teljesen egészséges és erős, kifejlett testalkatúnak kell lennie és normális látó-, valamint színméghülönböztetési képességgel kell bírnia.

Erkölcös előletről hivatalos okiratokkal kell rendelkeznie.

A jelentkezéseknek minden év december 1-től legkésőbb február 1-ig kell történi. Ez alkalommal a kitöltendő kérdőíven kívül, a fent említett előfeltételekről szóló bizonyítványok és a fénykép is esatolandók.

Az apródok felvételét illetően minden év február közepe táján történik a döntés.

Az ellátásért és kiképzésért minden apród évenként 800 márkát tartozik fizetni.

Az egyenruhákat valamint az egységes tengerész felszereléseket a „Norddeutscher Lloyd“ ruhatára bocsájta az apródok rendelkezése, beszerzési áron. Az első felszerelés költségei körülbelül 300 márkát tesznek ki.

Rendkívüli kiadások, zsebpénz stb. fejében még 100 márka helyezendő letétre.

Ezen összegek a felvétel után, azonban az ut megkezdése előtt a „Norddeutscher Lloyd“ brémai központi pénztáránál fizetendők be.

A hároméves tanfolyam befejeztével a hajóapródok és a társaság között megszűnik minden jogviszony. A tisztí vizsga letétele után előbbieket szabadon választhatják meg állásukat, ép úgy a társaság csak azokat fogadja szolgálatába, a kiket erre érdemesnek talál.

***

Németországban egy hajóinastól jóformán annyi előképzettséget kívánnak meg, mint nálunk egy Tengerészeti Akadémiai növendéktől.

Egy hajóapródtól pedig megkövetelik, hogy már a belépés alkalmával hozza egyéves önkéntesi jogát is. De megkövetelik tőle egyszersmind azt is, hogy jómódu család gyermeke legyen, — különben nem volna képes a három éven át körülbelül 4000—4200 márkára felszaporodó költségek terhet elviselni, holott még a tengerészeti iskola látogatása alkalmával még 100 márkára van szüksége.

Ez utóbbi körülmény a mi szempon-tunkból nagy fontossággal bír, mert határozottan ellene szól ama sűrűn hangoztatott nézetnek, hogy Akadémiát járó növendékeinket, az ott divó kényelem teszi első sorban alkalmatlanná a tengerészpálya nehéz szolgálalára.

Pályának elmaradhatatlan s kiküld-hetetlen járuléka: a munka, nélkülözések és szenvedések.

Már pedig az olyan fiatalberről, aki 18 éves koráig az iskolákat látogatta, családja körében csak a jólétet és kényelmet ismerte, alig tehető fel, hogy a munkához, nélkülözések és testiszenvedésekhez hozzá szokott volna.

S azért a német tengerészet mégis virágzik, fejlődik és halad, óriási léptekkel törtetve előre; — és még a legelfogultabb bírálóknak is el kell ismerniök, hogy berendzéseik céltudatossága, szolgálati rendszerük pártatlan pontossága, tisztí karuk és légénységük képzettsége ma minden más nemzetének felette áll. Hisz csak így vált lehetségessé, hogy az alig 3-4 évtizedet számláló német tengerészet a százados multu angol tengerészetet küzdelemre szólíthassa a tengeren való uralom pálmájáért.

Nálunk a pálya nyitva áll mindenki részére. Szegények és gazdagok egyaránt lehetnek tengerésztettek és ka-

pitányok. S talán azt is mondhatjuk, hogy törvényhozásunk mintegy monopolizálta a szegényebb sorsu fiata ságnak ezt a pályát. Hiszen az állam gondoskodik a négyéves Tengerészeti Akadémiai tanidő alatt a növendékek oktatásáról, ellátásáról, ruházatáról és minden szükségletéről. A szülőkre nem háramlik más gond, mint a néhány koronányi zsebpénz megküldése. Kötelező azonban ez sem.

Szegénysorsban nevelkedett fiunál pedig inkább feltehető, hogy a munkát, nélkülözések- és szenvedéseket ismeri, — de ha ismeretlenek is volnának előtte az intézett szigorú fegyelme előkészíti őt ezekre. Szakismereteinek elméleti részét az Akadémián négy éven át gyűjti és csak vizsgáinak sikeres letétele után térhet át a gyakorlat megszerzésére két éven keresztül.

Kézzel fogható tehát, hogy a mi intézményünk ebben a tekintetben még a németekének is felette áll, amennyiben hat évet enged a kellő szakismeretek elméleti és gyakorlati megszerzésére, az ő három és fél éves tanfolyamukkal szemben.

A tizenkét évi iskola idő nem tulzott, még csak nem is sok. A tudás még nem ártott senkinek és nem is volt kárára egyetlen hadnagynak vagy kapitánynak sem. A hiba nem itt keresendő. A gyakorlat megszerzésének nehézségeiben gyökerezik a baj.

Ezen a bajon kell segíteni minél előbb. Akár az iskolahajó felszerelése által, akár olyan vitorláshajók állami szubventionálása által, melyeknek tulajdonosai a végzett növendékeket behajózni köteleznék magukat.

S ha egyszer lehetővé tétetett, hogy Tengerészeti Akadémiánkból kiküldött növendékek megszerezhetik a szükséges gyakorlatot, belőlük is jó tiszték és kapitányok válnak majd.

Ne keressék ezek az urak tovább ott a hibát, a hol az nem létezik. Hagyják abba az örökös akadékoskodást. Tegyük félre már — egyszer, kivételesen — elavult nézeteiket és nyújtsanak inkább segítséget és támogatást, hogy már fennálló intézményeink okszerű továbbfejlesztése által, tengerészetünket legalább tisztjeinek kiképzésében századunk igényeinek megfelelően lehessen módosítani.

HIREK.

— **Személyi hír.** Gaál Tibor dr. fiumei kormányzóhelyettes, hosszabb budapesti tartózkodása után tegnap regge hazaérkezett.

— **A tulipánkert Fiumében.** A nemzeti felbuzdulás új jelvényének, a piros-fehér-zöld tulipánok viselésének eszméje nagy tetszéssel és felkarolással találkozott már első hirre Fiumében is. A közönség szinte lázas mohósággal kereste, hogy megvegye és keblére tűzhesse a képzeletében már csinosná kialakult apróságot. Természetesen, egyelőre hiában, mert a nemzetiszín tulipánok még csak most készülnek Budapesten, ott se hordhatja még senki s pár napba kerül, míg Fiuméba leérkeznek, hogy itt is általános népszerűsége és kaposságra tegyenek csakhamar szert, mint mindenütt az egész országban. A székes-fővárosból is jelentik, hogy a tulipán-diszlet poétikus ideája egy nap alatt pártatlan népszerűsége kapott. A fővárosban jóformán egyébről sem beszéltek, mint a mozgalom jelentőségéről. — A hangulatra jellemző, hogy már az első nap negyvenháromezer darab tulipánt rendeltek meg. A tulipán-kerttel függ össze a függetlenségi párt szombat esti összejövetele is, ahol gróf Batthyány Tivadar kezdeményezésére azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy a magyar ipar védelmét, terjesztését az országban, miképen lehetne általánosítani. A tulipán a vidéken is mindenütt megkezdte hódító körutját.

— **A munkások mozgalma.** A „Fiumei Hirlap“ már napok előtt jelezte, mint első, hogy a fiumei kikötőmunkások és fuvarosok béremelést és a munkaidő szabályozását akarják és hogy e miatt már tárgyalások folynak a munkaadók és a munkások között. A munkások ez ügyben egy memorandumot készítettek s azt a munkaadókkal közölték. Tegnap délelőtt pedig a Fenice-szinkörben gyűlést tartottak, melyen mintegy 500—600 különböző szakmabeli munkás jelent meg. A gyűlésen felolvasták a munkaadóknak a munkások memorandumára adott választát és pedig a termény és lisztkereskedők, a tárházvállalat, a fuvarosok és a fakereskedők által küldött választát. A bérekre és a munkaidőre nézve valahogyan lehetne megoldást létrehozni, de most egy más nagyon fontos dolog képezi az ütközőpontot. A kikötőmunkások ugyanis azt követelik, hogy az általuk létesítendő munkáségyület (cooperativo) végezze el a munkaközvetítést, úgy, amint ez már Triestben évek óta van s így a munkaközvetítést járó haszon is a munkásoknak jusson. A tegnapi munkásgyűlésen történtek is ilyen irányú felszólalások, s a gyűlés végén az elnök mint határozatot enunciólta, hogy március 28-án szerdán fogják átadni a munkaadóknak az ultimátumot a béremelésre nézve. A munkaadók is akkor fogtak nyilatkozni, hogy a munkáségyület munkaközvetítésébe beleegyeznek-e vagy sem. A munkások ugyanis kijelentették, hogy azonnal sztrájkba lépnek, ha e követeléseiket nem teljesítik. Most itt is van egy trieszti munkás, a ki a tegnapi gyűlésen ismertette a megalkotandó fiumei munkáségyület alapszabálytervezetét. Mindkét részről sok és nehéz akadályt kell elhárítani, hogy megegyezés jöhessen létre. Ha a munkások és munkaadók nem tudnak megegyezni, úgy 29-én már valószínűleg sztrájkolni fog Fiume összes munkássága.

— **Consiglio scolastico.** Questa importantissima commissione, tiene questa sera seduta, sotto la presidenza dell'on. Prodam. Non v'ha dubbio che le sue deliberazioni saranno ispirate al vantaggio dell'istruzione ed a equità verso i ministri di questa. Facciamo voti che lo stesso spirito guidi la Rappresentanza nell'esaminarle e approvarle.

— **Egy kivándorlási ügynökség üzenelmei.** Sopronból írják: A királyi hidai kivándorlási kirendeltség feltartóztatott egy Rohrbacher Josefín nevű kecskédí asszonyt, aki utlevél nélkül, csupán egy irányító levéllel akart három gyermekével a határon átkelni. Az irányító levelet megvizsgálva, a kivándorlási ügynökök egy újabb és nem érdekte en üzemlőre jöttek rá. Ebben a levélben, melyhez két kajütjegy volt mellékelve, B. Südl, brémai ügynökség utasítja az asszonyt, hogy Komáromból Arad, Szolnok, Hatvan, Kassa, Oderbergen át utazzék Bréma felé, hol március 22-én kell jelentkezni a „Barbaros“ hajó kapitányánál. A tapasztalatlan asszony csakugyan utra kelt s csak Hatvanban akadt egy ismerősére, aki fölvilágosította, hogy rutul rászedték. Így Sopronon keresztül próbált kiutazni, hol aztán a különös „irányító“ levelet a határrendőrkapitányság magához vette. A levél nyomtatott gépirással, kétségtelesen több kiszemelt számára is készült. Erélyes nyomozást indítottak.

— **Prode ingente.** Certi Salomone Lefkovic d'anni 25 e Lodovico Lefkovic d'anni 20, dopo avere commesso frodi per l'importo di 100 mila corone, fuggirono da Kassa, teatro delle loro gesta furfantesche. L'Autorità di polizia di quella città, ha inviato una circolare alla nostra polizia, sollecitando l'arresto dei due mariuoli che si suppone vogliano tentare di recarsi in America.

— **Gróf Szápáry László hajótörése.** Már szombaton jelentette a „Fiumei Hírlap” hogy gróf Szápáry László „Gitana” nevű jachtjával, Tunisz fővárosától mintegy harminc kilométernyire, Tunisz legkeletibb tengerfoka Kap Bon közelében hajótörést szenvedett. Gróf Szápáry László minden évben hosszabb ideig tartó tengeri utra szokott indulni, hogy asztmája ellen a tenger sós levegőjén keressen gyógyulást. Az idén is hosszabb tengeri utra készült, melyet megelőzőleg elkísérte öccsét, Pál gróftól Berlinbe, aki ott operációnak vetette alá magát. Ezután visszatért Budapestre, majd édesanyja, gróf Szápáry Gézané látogatására Muraszombatba utazott. Itt rávette édesanyját, hogy vegyen részt az utazásban. A grófnő és Szápáry László február 18-án indultak el Fiuméből a Gitana jachton, melyen kívülük még a grófnő francia társalkodónője, egy komorna, a gróf inasa, két szakácsa és néhány grófi cseléd volt. A hajószolgálatot egy kapitány, nyolc matróz és a megfelelő segédszemélyzet látta el. Fiuméből először átrándultak Abbaziába, ahol gróf Szápáry Pál ott időző nejét és gyermekeit látogatták meg. Február 19-én verőfényes szép időben indult el a Gitana a nyílt tengerre. Utiránya: Eatana, Siracusa, Malta-Lusan, Tunisz volt. Mindennél csak néhány napig tartózkodtak, csak Tuniszban tartottak hosszabb pihenőt, majd pedig a part mentén hajóztak s ott érte őket a baleset, mely kis hiján végzetes nem lett rájuk nézve. Mikor a hajótörés híre Tuniszba érkezett, onnan a „Tribulet” nevű állami jacht rögtön a hajótörés színhelyére indult. A jachton Grubisics főkonzul is veszedelemben jutott honfitársainak segítségére ment. A hajótörötték elmondták, hogy huszonötven voltak a hajón. Tizenheten, köztük gróf Szápáry László és anyja egy bárkán menekültek a süllyedő hajóról és nem ismervén a partot, egész éjjel a tengeren tévelyegtek, míg végre a Kap Bon közelében levő olasz halászkönyomban a süllyedő hajón maradt kapitány és tengerészek fölkeresésére mentek. A jacht akkor már nagyon rossz állapotban volt, de a rajta levőknek sikerült egy sziklára fölkapaszkodni, ahol az olasz halászok megmentették őket. Sidi Dandból azután a Tribulet jachton valamennyien szerencsésen Tuniszba érkeztek. Gróf Szápáry a legközelebbi hajóval Európába fog elutazni.

— **A király Abbaziában.** A *Fiumei Hírlap*-nak autentikus forrásból jelentik, hogy a király április 4-én, teljesen titokban Abbaziába érkezik. A föltűnés nélküli utazást állítólag azért tervezik, mert attól félnek, hogy a király ellen merényletet fognak elkövetni. E félelem egészen alaptalan, mert teljesen meg lehetnek nyugodva a felől, hogy a monarchiában nem követnek el merényleteket alkotmányos uralkodó ellen. De még törvénytelen cézár ellen sem.

— **A Kárpátia érkezése.** A Kivándorlókat szállító Kárpátia Cunard-gőzös tegnap délután Fiuméba érkezett.

— **Cronaca rosea.** L'egregio e onorevole signor Giovanni Ossoinack, uno dei più attivi nostri rappresentanti, idolatra di Fiume, si è unito ieri in matrimonio colla gentile signorina Emilia Hodnig.

Erano padrini i signori Andrea Ossoinack e l'on. Antonio Branchetta.

— **A zágrábi titokzatos haláleset.** A *Fiumei Hírlap* minap megírta, hogy Zábráiban Kreulitsch főhadnagy a minap vadászat közben szerencsétlenül járt. Most ebben az ügyben — mint Zágrárból jelentik — szenzációs fordulat állott be. Kezdetben ugyanis azt hitték, hogy Kreulitsch saját vigyázatlanságának lett áldozata, de most megállapították, hogy legalább tizenöt lépésnyi távolságból lőt-

ték agyon. Arra is gondo'nak, hogy talán vadászó követte el a merényletet, de ez a gyanu is alaptalannak bizonyult, mert vadászó a kutyáktól nem férdőzhetett volna oly közel a főhadnagyhoz. Most a vadásztársaság egyik tagja ellen irányul a gyanu s az illetőt már ki is hallgatták. Lehetséges, hogy vigyázatlanságából lőtte agyon a főhadnagyot.

— **I braccianti non sono contenti.** Ieri alle 2^{1/2} nel pomeriggio si raccolsero a comizio per discutere la concessione fatte dai datori di lavoro. Dopo breve discussione fu deciso di non accettare e di ripresentare, come ultimatum, le loro pretese il p. v. mercoledì.

Ciò che soprattutto desiderano gli operai, e hanno piena ragione, gli è che siano tolti l'intermediari, i quali senza fatica, si godono buona parte dei frutti del sudatissimo lavro degli operai stessi. Questi quindi desiderano costituire una cooperativa operaia, colla quale i datori di lavoro avrebbero a trattare direttamente. E doloroso che ciò loro non sia dato di ottenere. tanto più che la repulsa di questo loro giustissimo postulato potrebbe esser cagione di gravissime conseguenze.

— **Banco operaio.** Questo provvido e popolare istituto si raccolse ieri a congresso straordinario per eleggere la direzione. Era presieduto dall'on. Ermanno Bruss.

Furono eletti ad unanimità da 70 consortisti i seguenti signori:

Presidente: Dumich Matteo — Vice-presidente: Bruss Ermanno — Segretario: Milcenich Ignazio.

Direttori: Astulfoni Francesco — Benzoni de Giovanni — Dorigo Giovanni — Ferlan Giovanni — Calogera Domenico — Lenaz Erminio — Miazzi Pietro — Navarro Ugo — Pellison Vittorio — Pierucci Comingio — Cante Giuseppe — Serdoz Francesco.

Comitato di sorveglianza: Cosulich C. A — Battestini Andrea — Cilenti Giovanni — Cappellari Giovanni — Schneider Rodolfo.

Színház, Zene, Művészet.

Otello. Az idei opera-stagione második premierjének, az *Otello*-nak bemutatása szombat este volt a Teatro Comunale-ban. Az előadás iránt élénk érdeklődéssel volt a közönség, amennyiben a nézőteret egészen megtöltötte s híven kitartotta negyedfélőráig húzódo opera előadásánál. A premier azonban nem igen elégítette ki azoknak az igényeit, kik a művészekről az *Otello* előadásában valami kiváló eredményt vártak. *Angiolotti* Angelo az *Otello* szerepében sok helyen nagyon sekélyesnek mutatkozott. A féltékenységi dühöngéseiben nem bírt semmi nemességét kölcsönözni a hiszékeny mórnak s inkább egy alacsony lelkű ember féltékenységi jeleneteinek tüntek fel tettei, mintsem egy sértett önértet kifakadásainak. Csak a féltékeny, de nem a nemes mórt láttuk magunk előtt, kinek inkább a szánalmas mosolyunkban lehetett része. Tudnia kellene az előadó művészeknek, hogy *Otello* féltékenysége a sértett önértet és a büszkeség forrásából eredt.

Ezek a megjegyzések vonatkoznak a játékra. A mi az éneklését illeti abban is csalódtunk, amennyiben azon reményünk, hogy az *Otello*-ban jobb lesz, mint volt az „*Alarcosbál*”-ban, szintén nem vált valóra. *De Macchi* Mária némely részletekben nagy hatást ért el a *Desdemona* szerepében. Az „*Ave Mária*” éneklése után pedig megbocsájtottunk sok erőltetett s gyöngye jeleneteiért a művésznőnek. Jago szerepében *Romboli* Arthur küzdött a sikerért, melyet nagyjában el is ért. Emilia szerepét *Molinari* Ninfa töltötte be természetes kedvességgel. *Bonfanti* Carlo Cassio, *Ghidini* Riccardo Roderigo szerepében szintén elég jók voltak, ki-

vált abbéli igyekezeteikben, hogy a közepességen ne igen emelkedjenek felül. A közönség nem takarékoskodott még sem a tetszésnyilvánításokkal s bőven jutalmazta az egyebekben szükölködő énekeseket. — A vasárnapi második előadás iránt szintén élénk érdeklődést mutatott Fiume rendes színházlátogató közönsége.

K-s N-r.

— **A magyar Opera—pro Calabria.** A budapesti magyar kir. Opera, mint a *Fiumei Hírlap* már jelentette, a délolaszországi óriási földrengés áldozatai javára április 5-én diszeldadást rendez. Az előadást tudvalevőleg Alessandro Bonci közreműködésével tervezték, Bonci azonban betegsége miatt még hosszabb ideig nem léphet fel. Slezák Leó, a bécsi opera tagja fog tehát a „*Hugonották*”-ban énekelni. Az operát megelőzőleg Márkus Emilia, Kozma Andor „*Itália*” című költeményét fogja szavalni. Az előadás iránt máris általános az érdeklődés. Jegyek emelt áron naponta előre váltathatók a m. kir. Opera pénztáránál.

Egyesületek.

A Magyar Kör közgyűlése. A fiumei Magyar Kör tegnap tartotta meg évi közgyűlését, melynek nagy érdekességet nyújtott az új elnök megválasztása. Az állásra, melyről a körnek négy év óta buzgó vezetője, mondhatni megalapítója, *Lágel* Frigyes leköszönt, ketten pályáztak, mint a közbizalom letéteményesei; *Lorber* József államvasuti tisztviselő és *Gál* János kávékereskedő. A szavazó-urnából a Gál neve került ki győztesül. Az új elnök személyisége lelkes fogadtatásra talált s a kör minden önzetlen tagja csakugyan alapos reményt is fűzhet ahhoz, hogy zsenge és nagy támogatásra szoruló klubjuk az új elnök tevékenysége és áldozatkészsége révén gyors fölvirágzásnak fog indulni. A közgyűlés lefolyásáról ezt a tudósítást adjuk:

Elnöklő *Lágel* Frigyes megnyitja a közgyűlést, konstatálva annak határozatképességét. Azután meleg, szívből jövő szavakban elparentálta *Tóth Géza* volt diszelnököt. A közgyűlés felállással fejezte ki kegyeletét a kör örökméltű jötevője emléke iránt. Az elnöki évi jelentés után *Lágel* Frigyes visszaillesztetett négyéves működésére, majd bejelenté visszalépését a kör elnökségéről. A közgyűlés zajos éljenzés között jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Lágel* Frigyes elnöknek odaadó működéséért. E jegyzőkönyv fogalmazására felkérték *Sóvár* Béla tanár urat. Azután következett az elnök és tisztikar, valamint a választmány megválasztása, abban a rendben, a mint az alább közölt névsor mutatja. A választás megejtése után küldöttség ment *Gál* János új elnökért, a kinek a tagok nagy lelkesedése között *Lágel* átadta a kör elnökségét. Erre a Hymnus és a Kossuth-nóta éneklése után a közgyűlés szétszözlött.

A új tisztikar névsora: **Elnök:** Gál János. **Alelnök:** I. *Lágel* Frigyes, II. *Bornstein* Jenő. **Titkár:** *Hauk* Ernő. **Pénztáros:** *Harangozó* Imre. **Ellenőr:** *Dobozsi* István. **Jegzők:** I. *Földes* Győző, II. *Balog* Géza. **Könvtárak felügyelője:** *Sóvár* Béla tanár, (most 2 könyvtár van). **Rendes válaszman:** *Jobban* István, *Hangyál* Dezső, *Lányi* Dezső, *Vinczay* János, *Szilágyi* Árpád, *Böszörmányi* Sándor, *Kalmár* János, *Dorčić* Ferenc, *Szőke* József, *Ványi* Ferenc, *Lebengut* Ferenc, *Valovic* Mihály. **Pót választmány:** *Flóna* János, *Hegedűs* István, *Szántó* Jenő *Pöndör* Frigyes, *Péter* Károly, *Kein* Albert.

Az „Adria” tisztujtása. A fiumei „Adria” tengerhajózási társaság tisztviselői karának betegsegítő egyesülete megtartotta idei tisztujtó gyűlését. Elnökké *Eidlitz* Hugó igazgatót, alelnökké *Nagy* Imre kapitányt választották meg. Titkár lett *Dénes* Adolf, pénztáros *Komócsy* Ferenc. Választmányi tagok lettek: *Kemény* Ödön, *Szöllőssy* Gyula dr., *Paul* Sándor és *Révay* Dezső. A betegsegítő egyesület orvosa *Friedmann* dr. és *Catti* dr. maradt.

TÁVIRATOK.

A választások.

Budapest, márc. 26. Politikai körökben megerősítik ma is azt a korábbi tudósítást, hogy a képviselőválasztásokat a törvényes határidőn belül mégis csak kiírják. A választásokat elrendelő és az országgyűlést egybehívó királyi kézirat a hivatalos lap április 9-iki számában fog megjelenni.

A kifosztott kassai püspök titkára.

Budapest, márc. 26. *Hajnóczy* Dezső, *Bubics* Sándor kassai püspök volt titkára, kit a budapesti rendőrség azzal gyanusít, hogy része van a *Bubics* ellen elkövetett csásásokban, tegnap Budapestre érkezett. A rendőrségen kora reggeltől délutánig vallatták. Délután elengedték, de rendőri felügyelet alá helyezték, állandóan két detektív követi. Ma délelőttre ismét beidéztek. Ma fog eldűlni a kihallgatás során, hogy letartóztatják-e vagy nem.

Budapest, márc. 26. A rendőrség ma egész délelőtt folytatta *Hajnóczy* kihallgatását. A kihallgatás után *Hajnóczy* csalás és sikasztás miatt letartóztatták. Holnapig marad a rendőrség fogházában, holnap pedig átszállítják az ügyészségre, a hová *László* Fülöp régiség műkereskedőt, a kivel együtt csalták ki az agg kassai püspök pénztét, már ma átvitték.

Kigolyózt főispán.

Kecskemét, márc. 26. A kecskeméti gazdasági egyesület tegnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését, a melyen a tagok nagy számban jelentek meg. A közgyűlés dr. *Nagy* Mihály szegedi főispánt, — ki az egyletnek egyik legrégebb tagja — óriási lelkesedéssel, egyhangulag kizárta tagjai sorából. A törvénytelen kormánytól törvénytelenül kinevezett és erőszakkal beiktatott főispán kiballitozása az egész városban nagy örömet keltett.

Magyar minisztertanácskozás Bécsben.

Budapest, márc. 26. Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy báró *Fejérváry* Géza báró miniszterelnök ma este a kormány összes tagjaival együtt Bécsbe fog utazni. Ez az utazás a választások most már igazán égetően sürgős kérdésével függ össze. Hogy a kormány valamennyi tagja Bécsbe megy ebből mérvadó politikusok azt következtetik, hogy *Fejérváry* a választások dolgában végleges döntést akar provokálni. Holnap Bécsben minden valószínűség szerint minisztertanácskozás lesz, a melyen a király fog elnökölni.

Budapest, márc. 26. Félhivatalosan jelentik, hogy a király elfogadta báró *Fejérváry*-nak azt az előterjesztését, hogy a politikai

helyzetre vonatkozólag a király hallgassa meg a kabinet összes tagjait, egyenként és összesen.

Budapest, márc. 26. Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma délután két órakor a kormány összes tagjaival és Vészi Józseffel együtt Bécsbe utazott. Csak Vöröss László nem volt velük, mert ő már tegnap Bécsbe utazott. Holnap Bécsben magyar miniszteri tanácskozás lesz, a király elnöklésével s ott fog eldölni, hogy kiírják-e a választásokat vagy sem.

Letartóztatott csendőrhadnagy.

Budapest, márc. 26. A belgrádi rendőrség ma letartóztatta Bubics Mihály csendőrhadnagyot, ki család és sikkasztásért a Balkánra szökött. A belgrádi rendőrség átadja a csendőrhadnagyot a magyar hatóságoknak.

Egy újabb párt terjeszkedése.

Budapest, márc. 26. A kereskedők és iparosok pártja, amely a politikai válság megoldását a gazdasági pangás orvoslása útján keresi, s e mellett az általános választói jogot is bevette programjába, már a főváros minden kerületében megalakult, szervezkedett és igen sok tagot gyűjtött zászlaja alá.

Politikai nyílt levelek.

Déva, márc. 26. Tegnap itt két politikus nyílt levelét vették kézhez a választók. Az egyik Lázár László, volt szabadelpárti, a másik báró Szentkereszty György nyílt levele. Lázár László, mint az alkotmánypárt tagja, báró Szentkereszty pedig mint a szabadelpárt hűve fejtette ki nézetét a politikai helyzetről.

Una conferenza dei ministri ungheresi a Vienna.

Budapest, 26. La questione se le elezioni si faranno o meno nel tempo stabilito dalla legge, non ancora risolta in nessun senso, e nella coscienza della sua enorme importanza il ministero n'è grandemente preoccupato, tanto che oggi si avverrà un fatto assolutamente eccezionale, credo affatto nuovo. Oggi alle 2 p. il presidente del gabinetto e tutti i ministri sono partiti per Vienna, ove domani avrà luogo un consiglio ministeriale probabilmente presieduto dal re. Questo fatto straordinario si crede indizio sicuro che il barone Fejervary voglia in ogni modo provocare una decisione che tolga finalmente dallo stato d'incertezza, più pericoloso d'ogni altro.

Sconfessato dal paese natio.

Budapest, 26. La società d'agricoltura di questa città ha tenuto ieri una solenne seduta, a cui presero parte soci in numero eccezionalmente grande. A unanimità e con vivissime dimostrazioni di sprezzo verso il concittadino Dr. Michele Nagy, ch'era pure depu-

tato di Kecskemet, il quale accettò la nomina di supremo conte del comitato di Szeged, offertagli dal presente governo illegale e incostituzionale, fu accolta la proposta con cui lo stesso Dr. Nagy venne espulso dalla società, come indegno d'appartenervi. La energica e patriottica risoluzione venne salutata dalla cittadinanza con dimostrazioni di entusiasmo.

Un nuovo partito.

Budapest, 26. Come si era già annunciato, s'è costituito un nuovo partito, il partito dei negozianti e degli industriali. Ormai esso è formato in tutti i distretti, in ognuno dei quali conta numerosissimi soci. Il nuovo partito si propone di risolvere la crisi politica col cercare e trovare un miglioramento serio alla situazione economica. Nel suo programma oltre questo scopo, che n'è il punto essenziale, esso assunse il suffragio universale ed il voto segreto.

„MERKUR“ kávé

A legegészségesebb kávé-vegyíték.

Főügynök:
Deutsch Sándor
FIUME
Via Pomerio 9.

Csak „SICULIA“ névvel ellátott üvegek valódiak

A Málnási „SICULIA“ forrás-víz a sós savanyúvizek királya.

Szklarétegeken átfurt ártézi forrás.

A gyomorigést rögtön megszünteti. Páratlan étvagygyerjesztő. — Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmait ellen Korányi, Kétly, Tauszk. Riegler tanár urak szakvéle „SICULIA“ forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúvizeként minősítik.

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben.

Fiumei főraktár:
ERNESTO BENCO, drogueria.

A De la Ville szálloda

éttermében

ma és minden nap nemzetközi

UJ ORFEUM.

Uj Énekesnek

Uj komikusok

Uj műsor

Blumau és Steinau igazgatók.

Kitűnő kőbányai polgári sör kimerése kitűnő ételekről és italokról mérsékelt árak mellett gondoskodik

Szentgyörgyi Ferenc szállodás.

Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

HÖNIG E.

Cromo-litographia és könyvnyomdai műintézet

FIUME, Via Ciotta 28.

Elvállal mindennemű

Kö és Könyvnyomdai

szakba vágó munkákat, izléses kivitelben, mérsékelt áron.

A Fiumei kereskedelmi Bank r. t.

Fiume Adria palota

minden a banküzlet körébe vágó üzletek teljesítésére felajánlja szolgálatait. Különösen felhívja a tisztelt közönség figyelmét szélesebb alapon szervezett

SORSJEGY-OSZTÁLYÁRA

mely minden, Magyarországon törvényesen megengedett sorsjegyet készpénzfizetés, lombard alakjában való fix eladás, vagy részletfizetés ellenében elárulit. Érdemesnek tartjuk ez uton is felemlíteni, hogy a bank sorsjegy-osztálya igen kedvező feltételek mellett

sorsjegy-társaságokat alapít,

mely társaságokban az egyes tagok nem csak egy vagy több sorsjegyet szereznek meg saját tulajdonuk gyanánt, hanem a társaság tartama alatt az összes társasági sorsjegyek nyereségeiben is egyenlő arányban részesednek. Ilyen módon a társaság tagjai jóformán ingyen jutnak olyan játékjoghhoz, melyért igérvények alakjában nagyon tekintélyes összeget kellene fizetniük.

A Fiumei Kereskedelmi Bank szívesen vállalkozik máshol elzalogosított sorsjegyeknek kiváltására, melyeket esetleg a napi árfolyamon megvásárol és részletfizetésre ismét elad a feleknek, úgy hogy aki pénz zavarban van nem kénytelen sorsjegyét, melynek számával esetleg főnyereményt csinálhat, örökre elveszíteni.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a bank igen olcsó kamattal mellet ad

sorsjegyekre lombardkölcsönt a legkisebb nyereségy kilencven százaléka erejéig.

Árusít azonkívül igérvényeket az egyes huzásokhoz, biztosít sorsjegyeket sorolás útján érhető árfolyam-veszteségek ellen.

Mielőtt bárki sorsjegyet vásárol, ne mulassza el felkeresni a Fiumei Kereskedelmi Bank sorsjegy-osztályát (Adria palota) a hol ingyen adnak mindenkinek felvilágosítást sorsjegy ügyekben. A kinek sorsjegye van, ne mulassza el utána nézetni a számokat, mert több száz millióra rug a fel nem vett nyereségyek összege, ami csakis úgy lehetséges, hogy az egyes sorsjegy tulajdonosok nem nézetik utána sorsjegyeiket. A Fiumei Kereskedelmi Bank bárkinek ingyen nézi utána sorsjegyeit, hogy azok kisoroltattak-e?

Fenfartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; Dr. MIZZAN A.,

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385,

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek, stb. stb.

Kőbányai polgári sör

az „Europa“, „de la Ville“, „Hungaria“ szálloda éttermeiben, a „Magyar vendéglő“, „Città di Pisino“, „Leon d'oro“, „Trattoria alla Bonavia“ és több más nevesebb vendéglőben és kávéházban kapható.